

NORDENS FACKLIGA SAMORGANISATION
POHJOLAN AMMATILLINEN YHTEISJÄRJESTÖ
COUNCIL OF NORDIC TRADE UNIONS

Lars Djernæs
Nordisk Ministerråd
Ved Stranden 18
DK-1061 København K
Danmark

Stockholm den 26 mars 2012

NFS kommentarer: Förslag till Nordiska Ministerrådets arbetsprogram 2013-2016 på arbetslivsområdet

Nordens Fackliga Samorganisation NFS välkomnar möjligheten att få ge inspel och synpunkter på utkastet till Nordiska Ministerrådets arbetsprogram 2013-2016 på arbetslivsområdet.

Arbetsprogrammet är mycket brett och når över många viktiga samarbetsområden på arbetslivsområdet i Norden. Dock saknar vi en *tydligare nordisk dimension* i programmet med förslag på *gemensamma nordiska lösningar* och *konkreta mål* för det nordiska samarbetet.

Globaliseringen och människors mobilitet

Arbetsprogrammet lyfter fram hur globaliseringen har gjort världen mer gränslös än tidigare. Det vi måste ha klart för oss är att internationaliseringen också gäller välfärdspolitiken. Människor rör sig fritt över gränserna inom Norden, Europa – och allt mer även internationellt – för att arbeta. Med en växande vilja att flytta eller pendla inom Norden ökar också förväntningarna på att skyddsnäten håller över gränserna. Den som åker över en bro mellan två länder för att arbeta ska inte missgynnas. Den sociala tryggheten och rättigheterna måste följa med.

Gränshinder på den gemensamma nordiska arbetsmarknaden

Ett verkligt genomförande av den gemensamma nordiska arbetsmarknaden skulle innebära en samhällsekonomisk vinst för hela Norden – som kan bidra till ökad tillväxt och mer välfärd för alla. Nordiska Ministerrådet för Arbetsliv måste nu ta krafttag för att lösa de knutar som återstår för att arbetstagare som rör sig över gränserna i Norden inte ska råka ut för problem när de till exempel blir arbetslösa, drabbas av en arbetsskada eller arbetar i två länder.

Vi föreslår att det sätts upp konkreta mål i arbetsprogrammet för att uppnå en reellt fungerande nordisk arbetsmarknad, genom att bl.a.:

- Möjliggöra arbetsmarknadspraktik över gränserna;
- Institutionaliserat samarbetet mellan arbetslöshetskassorna och försäkringskassorna i Norden för att undvika att människor faller mellan stolarna när de flyttar inom Norden;
- Göra det möjligt för gränspendlare som ska ta sig tillbaka till arbetsmarknaden efter lång sjukfrånvaro att få rehabilitering nära hemmet.
- Se över legitimationskraven över gränserna för vissa yrken;
- Se över de olika kvalifikationsperioderna för studiemedel i Norden så att inte människor som flyttat över gränserna blir utan studiemedel;

Arbetsmiljö och stress

På arbetsmiljöområdet menar vi att både den fysiska och den psykiska arbetsmiljön måste lyftas fram. Fokus borde allt mer riktas på ledarskapsfrågor och de "nya" utmaningar i arbetsmiljön som ett högre tempo på arbetsmarknaden ger upphov till, såsom stressrelaterade symptom och en ständig tillgänglighet och därmed brist på återhämtning.

Social dumpning

I ljuset av den ökande rörligheten av arbetskraft och tjänster över gränserna i Europa, är en av de största nordiska utmaningarna under de kommande åren att värna om den nordiska arbetsmarknadsmodellen och bekämpa social dumpning.

Det är viktigt att kampen mot social dumpning och diskriminering på den nordiska arbetsmarknaden sätts upp som mål i arbetsprogrammet. Även på detta område borde man dock kunna sätta upp mer konkreta målsättningar, som till exempel att bättre koordinera de nordiska ländernas arbetstillsyn och skatteverk i syfte att bekämpa social dumpning och "grå ekonomi." Vidare bör statistiken utvecklas för att få bättre översikt över arbetskraftens rörlighet inom Norden och till Norden.

Jämställdhet

Trots att Norden, i jämförelse med många andra regioner i världen, kommit långt i jämställdhetsarbetet så har vi fortfarande stora problem med den könssegregerade arbetsmarknaden där det finns breda yrkesgrupper som består nästan uteslutande av ett kön. Jämställdhetsfrågorna borde vara mer uttalade på många av arbetsområdena i programmet (att skriva "kvinnor och män" istället för människor eller löntagare för inte in jämställdhets-mainstreaming i programmet).

NFS uppmaning till de nordiska ministrarna för arbetslivsfrågor är att se till att – på nationell nivå – undanröja de gränshinder som finns på arbetsmarknaden och undvika att nya uppstår. Så att vi får en gemensam nordisk arbetsmarknad värd namnet.

Vi i de nordiska facken ser fram emot ett fortsatt bra samarbete med Nordiska Ministerrådet, för ett hållbart arbetsliv i Norden som inkluderar alla. Där vi uppnår bra villkor, trygghet och flexibilitet genom starka kollektivavtal och en gränslös arbetsmarknad.

Med vänliga hälsningar

Loa Brynjulfsdottir
Generalsekreterare
Nordens Fackliga Samorganisation – NFS

Nordens Fackliga Samorganisation, NFS, är en samarbetsorganisation för de fackliga centralorganisationerna i Norden. NFS har sexton medlemsorganisationer bestående av Landsorganisationerna, Tjänstemannaorganisationerna och Akademikerorganisationerna i de nordiska länderna. Därmed representerar NFS knappt 9 miljoner fackligt anslutna i hela Norden.